

HIUMAA MUINSUSKAITSE SELTSI PÕHIKIRI

*Vastu võetud Hiiumaa Muinsuskaitse Seltsi asutamise koosoleku poolt 29. märtsil 2012
Põhikirja 5.osa punkt 19.2. muudetud Hiiumaa Muinsuskaitse Seltsi Suurkogu poolt 01.04.16.*

I. Üldsätted.

1. Hiiumaa Muinsuskaitse Selts (edaspidi: Selts) on vabatahtliku liikmeksoleku alusel määramata ajaks moodustatud mittetulundusühing. Selts on asutatud Kärdlas 29. märtsil 2012 asutamise koosoleku poolt.
(Hiiumaa muinsuskaitsehuvilised hakkasid organiseeruma 1987. aasta novembris, kui umbes viiskümmend inimest otsustasid luua Hiiumaa muinsuskaitseklubi. Eesti Muinsuskaitse Seltsi asutamiskongressile 1987. aasta detsembris Tallinnas valiti kolm delegaati. Hiiumaa Muinsuskaitse Selts asutati 18. veebruaril 1988. Hiljem sai seltsingu nimetuseks Hiiumaa Muinsuskaitse Selts „Kodusaar”. MTÜ Hiiumaa Muinsuskaitse Selts võimaldab endaga liituda seltsingu liikmeskonnal ja jätkab eelkäija muinsuskaitse tegevust.)
2. Mittetulundusühingu nimi, aadress ja õiguslik seisund:
Selts on üldrahvalik valitsusväline ühing, mis tugineb liikmete omaalgatusele ja ühistegevusele ning ei sea oma eesmärgiks kasumi saamist ega seo end erakondliku poliitikaga. Selts juhendub oma tegevuses käesolevast põhikirjast, Eesti Vabariigi seadustest ja muinsuskaitse rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetest. Seltsi suhted riiklikku muinsuskaitset korraldavate asutustega rajanevad koostööl ja vastastikusel usaldusel.
 - 2.1. Selts on eraõiguslik juriidiline isik. Seltsil on oma arveldusarve, pitsat ja sümbolika.
 - 2.2. Seltsi ametlik nimi on:
Hiiumaa Muinsuskaitse Selts (Hiiumaa Heritage Society), lühendatult HMS (HHC)
 - 2.3. Seltsi asukoht on:
Vabrikuväljak 8, Kärkla 92411
 - 2.4. Seltsi majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.
3. Tegevuse eesmärk:
Selts taotleb sõna ja teoga kultuuri järjepidevuse hoidmist, rahva ajaloomälu säilitamist ning eesti rahva ajalooliselt kujunenud väärtushinnanguile vastava inim- ja kultuurisõbraliku elukeskkonna taastamist. Selle nimel seab Selts oma põhiülesanneteks:
 - 1) kultuuripärandi väärtustamine kõigis rahvakihtides;
 - 2) kõigi muinsuskaitsest huvitatud eraisikute, ühenduste ja asutuste kaasatõmbamine minevikupärandi säilitamisele;
 - 3) mälestiste abil rahvas isamaa-armastuse ja kodutunde süvendamise.
4. Enesele seatud põhiülesannete lahendamiseks Selts:
 - 1) teeb muinsuskaitsealast selgitustööd ning tutvustab rahvale Seltsi eesmärgid ja ülesandeid;
 - 2) aitab kaasa mälestiste hooldamisele ja ennistamisele, sõlmides koostöölepinguid nende valdajatega või võttes mälestisi oma valdusse, ning korraldab selleks talgud, tööühmi ja sihtkorjandusi;

- 3) korraldab mälestiste vabatahtlikku järelevalvet ja hoiatab riiklikke muinsuskaitseasutusi mälestiste seisundi halvenemise või sellise ohu tekke puhul;
- 4) aitab kaitsta mälestisi vandalismi ja muude kahjustuste eest;
- 5) avalikustab mälestiste hävitamise, lõhkumise või nendesse ebaperemeheliku suhtumise juhtumeid;
- 6) teeb mälestiste valdajale ja riiklikele muinsuskaitseasutustele ettepanekuid mälestiste otstarbekamaks kasutamiseks, sealhulgas üleandmiseks Seltsi valdusse või haldusse;
- 7) kokkuleppel riigi- ja omavalitsusasutustega võtab osa nende tööst mälestisi puudutavate küsimuste arutamisel ning asjakohaste otsuste väljatöötamisel ja avaldamisel;
- 8) osaleb muinsuskaitseteooria ja -metoodika arendamisel ning muinsuskaitse alases seadusloomes;
- 9) kogub ja säilitab rahvapärimusi ning mälestusi;
- 10) annab välja muinsuskaitse-alaseid trükiseid;
- 11) rajab isetegevuslikke muuseume;
- 12) korraldab üleseltsilisi kokkutulekuid, muinsuskaitsepäevi ja -näitusi, mälestiste ja mälestusväärsete paikade tähistamist, ajalooliste isikute ja sündmuste mälestamist, teaduslikke konverentse, dispuute, seminare, kursusi, konsultatsioone, ekspeditsioone, ekskursioone, praktilisi õppusi, võistlusi, loomingulisi konkursse;
- 13) osaleb rahvusvahelises muinsuskaitse-alases koostöös.

II. Seltsi liikmed.

5. Seltsi liikmeks võib olla iga füüsiline isik, kes jagab Seltsi aateid ja tunnistab Seltsi põhikirja ning on teatanud oma liikmeksastumisest Seltsi juhatusele.
 - 1) Liikmeksastumise või lahkumise otsustab Seltsi juhatus vastavalt oma põhikirjale.
6. Seltsi liikmel on õigus:
 - 1) võtta osa Seltsi tegevusest vastavalt põhikirjale;
 - 2) esitada ettepanekuid Seltsi tegevuse asjus ning arupärimisi Seltsi puudutavates küsimustes;
 - 3) osaleda Seltsi üritustes ning esineda Seltsi väljaannetes;
 - 4) osa võtta oma isikliku küsimuse arutamisest;
 - 5) lahkuda Seltsist, esitades sellekohase avalduse Seltsi juhatusele.
7. Seltsi liige on kohustatud:
 - 1) täitma põhikirja nõudeid ja Seltsi otsuseid;
 - 2) tundma ja järgima muinsuskaitse-alaseid seadusi;
 - 3) aitama kaasa Seltsi ülesannete lahendamisele;
 - 4) maksma aastamaksu.
8. Teenete eest muinsuskaitse edendamisel võib Selts määrata aukirju ja autasusid, muinsuskaitse alal eriti silma paistnud või Seltsile olulisi teeneid osutanud isiku võib võtta Seltsi auliikmeks. Seltsi mittekuuluv isik loetakse Seltsi vastuvõetuks auliikmeks valimise läbi. Auliiget informeeritakse isiklikult Seltsi tegevusest, ta vabastatakse Seltsi üritustega seotud kulude kandmisest ja liikmemaksudest ning talle kingitakse Seltsi trükised.
9. Põhikirja nõuete rikkumise eest võib Selts teha oma liikmele noomituse või

kitsendada tähtajaliselt tema põhikirjalisi õigusi. Liikme väljaheitmine on Seltsi juhatuse pädevuses. Seltsist lahkunud või väljaheidatud isikule aastamaksu ei tagastata.

III. Seltsi korraldus.

10. Seltsi suurkogu:

- 1) juhib Seltsi tööd selle kõrgema esinduskoguna;
- 2) arutab ja lahendab Seltsi tegevuse põhiküsimusi;
- 3) võtab vastu Seltsi põhikirja ja teeb selles muudatusi. Kinnitab juhatuse poolt suurkogude vahelisel perioodil põhikirjas tehtud möödapääsamatud muudatused, mis on tingitud seaduste muutmisest.
- 4) valib liikmete hulgast Seltsi esimehe, juhatuse ja revisjonitoimkonna.
- 5) kuulab ära ja kinnitab esimehe, juhatuse ja revisjonitoimkonna aruande;
- 6) võib valida Seltsile auliikmed;
- 7) otsustab Seltsi tegevuse lõpetamise.
- 8) Seltsi suurkogu liikmel on õigus nõuda mistahes küsimuse lahendamisel otsuse langetamist läbi salajase hääletuse.

11. Seltsi suurkogu kutsub kokku Seltsi juhatus kord aastas, Suurkogu tuleb kokku Seltsi esimehe, juhatuse, revisjonitoimkonna nõudmisel. Suurkogu aja, koht, esindusnormi ja päevakorra-eelnõu kinnitab Seltsi juhatus hiljemalt 15 päeva jooksul enne suurkogu algust.

12. Seltsi juhatus:

- 1) juhib Seltsi tööd suurkogude vahelisel ajal;
- 2) lahendab Seltsi tegevuse põhiküsimusi, välja arvatud Seltsi suurkogu pädevusse kuuluvaid.
- 3) esitab Seltsi suurkogule aruande koos sellest tulenevate ettepanekutega;
- 4) valib oma koosseisust esimehe ettepanekul Seltsi aseesimehi ning esimehe tagasiastumise korral uue esimehe, kelle volitused kestavad järgmise suurkoguni;
- 5) kinnitab Seltsi eelarve ning palgaliste töötajate ametikohad ja palgad;
- 6) võtab Seltsi vastu ja arvab sellest välja liikmeid ja omavalitsuslike õigustega üksusi ning ergutab ja karistab Seltsi liikmeid;
- 7) võib valida Seltsi liikmeskonnast juhatusse täiendavalt liikmeid, kelle arv ei tohi ületada põhikirjas sätestatud arvu.
- 8) Seaduste muutmisel teeb põhikirjas möödapääsamatud muutused põhikirja seadustega kooskõlla viimiseks ning esitab need muudatused kinnitamiseks suurkogule.
- 9) Juhatuses on 1-5 liiget.

13. Seltsi juhatuse kutsub kokku esimees kord kvartalis või vastavalt vajadusele. Juhatus tuleb kokku Seltsi esimehe, revisjonitoimkonna või vähemalt poolte juhatuse liikmete nõudmisel.

14. Seltsi esimees:

- 1) juhib Seltsi tööd juhatuse koosolekute vahelisel ajal;
- 2) lahendab Seltsi tööküsimusi, andes oma tegevusest aru Seltsi suurkogule, juhatusele, volikogule ja revisjonitoimkonnale;
- 3) esindab Seltsi ja sõlmib selle nimel lepinguid;
- 4) käsutab vastavalt eelarvele Seltsi raha ja vara;

15. Seltsi esimees on ühtlasi Seltsi juhatuse esimees. Eemalviibivat esimeest asendab tema poolt eelnevalt volitatud aseesimees.

16. Seltsi revisjonikomisjon:

- 1) revideerib vähemalt kord aastas Seltsi juhatuse, esimehe ja kõigi üksuste tegevust ning esitab Seltsi suurokogule aruande koos sellest tulenevate ettepanekutega;
- 2) võib osaleda nõuandva häälega Seltsi juhatuse istungeil.
- 3) Revisjonikomisjonis on 1-3 liiget.

IV. Seltsi majandamine.

17. Seltsil on õigus: vallata, käsutada ja kasutada vallas- ja kinnisvara; palgata töötajaid; moodustada põhikirjaliste ülesannete täitmiseks fonde, asutusi ja ettevõtteid.

18. Selts korvab oma tegevuskulud:

- 1) aastamaksudega;
- 2) toetuste ja annetustega;
- 3) tuludega oma tegevusest ja varast;
- 4) muudest tuludest.

V Seltsi lõpetamine.

19. Seltsi lõpetamine toimub vastavalt Mittetulundusühingute seadusele:

- 1) Üldjuhul otsustab Seltsi lõpetamise suurokogu 2/3 häälteenamusega, samasuguse häälteenamusega määrab suurokogu Seltsi lõpetamisel likvideerijad.
- 2) Likvideerimisel antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist alles jäänud vara üle sarnastel eesmärkidel tegutsevatele või tulumaksusoodustus nimekirja kantud ühingutele või avalik-õiguslikule juriidilisele isikule.